

faciones Iteu obortam fuisse, ut singulari Incarnato Verbo Nomen darent: Omnes perfectiones in Deo conjunctas sunt, vel potius una tantum sunt essentia, eademque causa, cujus effectus sunt multi, & univcrsa conferuntur, ut homo-Deus JESUS nuncuparetur.

Salvatoris nomen Dei Filio impositum, in tota latitudine vi, & sublimitate significationis suarum altitudinum est; quod innuit Evangelium per hac verba: *Ipsu enim salvum facies populum suum in peccatis eorum.* Primum quidem Hraelitis promissus fuerat Messias Salvator, quo promissio multiplex, & infinitis figuris deinceps fuit instaurata. Sed nihilominus omnes terrae gentes erant populus illius, quippe Pater aeternus universis illi donaverat: *Dabo tibi gentes hereditatem tuam, & possessionem tuam servabis terrae.* (Psal. 2.) Quamobrem sanctus senex Simeon illum inter ulnas tenens, pari gaudio celebrat & lumen, quod illucebat omnibus gentibus, & gloriam, qua Israel erat cumulatus. Profecto nemo privandus est luminibus solis hujus divini, quia secundum S. Paulum Apostolum, vult Deus omnes homines salvos fieri, & ad veritatis cognitionem pervenire, quod intelligendum est adeo explicitè de omnibus hominibus, quicumque sint, ut Sanctus Paulus hanc asserat veluti causam orandi pro omnibus; ita ut eandem tribuat extensionem illis, pro quibus orandum est, & illis, quos Deus vult salvos facere. Adde his, Apostolum eundem alibi etiam testari, JESUM pro omnibus mortuus esse, & inde argumentum elicere ad probandum omnes mortuos esse; immanent eandem extensionem pro omnibus; qui in Adam mortui sunt, ac pro omnibus, pro quibus JESUS CHRISTUS est mortuus.

Titulus, & Nomen JESU divinus adhuc videbitur consideranti, quod adscit Evangelium; *salvum facies populum suum a peccatis eorum:* peccatum enim quodammodo malum est infinitum, sicut Deus bonus est infinitus. Ergo ad peccati malum perfecte averendum, opus erat Salvatoris, qui Deus esset; & sicut divinitas continetur in qualitate Salvatoris, qui venit ad nos a peccatis nostris liberandos; hinc quidem nulla fuit adeo enormis peccata, neque ita innumerabilia, ut Salvatoris sanguine detergi non possint, quia hic Sanguis est Dei: inde autem nullum peccatum ab Adam ad novissimum hominum, qui in terra apparuit, quod minime debeat justificationem suam sanguinis, & Nominis Salvatoris Dei. Denique ut verbo me expediam, quod ad salutem pertinet, nihil nisi per Salvatorem habemus, & per illum habemus, quidquid necessarium erat ad procurandum nobis plenam, uberemque reparationem injuriae, quam nobis pepererat primi hominis peccatum, quod est reliquorum omnium origo.

Opera preloium est nosse, quo pacto colendum sit Nomen adeo Augustum, & Venerabile. Postquam igitur, quod cultus, quem adhibemus Nominis non fiet in exteriori verbi sono, quod profertur, sed migrat ad personam quae nominata est: Non litterae, neque syllabae coluntur a nobis, sed id quod per illas significatur; quemadmodum crucis adoratio refertur ad JESUM crucifixum; & imaginum cultus ad Sanctos, quorum imagines sunt. Ita honor, qui adhibetur Nominibus, hic non subsistit; signa sunt, & imagines sonora, in quibus personas veneramus. Mos igitur laudabilis est, exteriori aliquo signo testari reverentiam, quae debetur sacro Nominis JESU; & Supremum Pontifex Joannes XXII. largitus est ducentos Indulgentiae dies illis, qui auribus expientes hoc Nomen, honorem illi testarentur signo aliquo exteriori. Et sane si colitur crux, quia representat Salvatorem in ea crucifixum, cur adorari non poterit Nomen, quia personam representat?

Constat, Dei Filium quodam in sensu Salvatorem esse hominum omnium, etiam reproborum, quoniam de illo dicit Apostolus, qui est *Salvator omnium hominum, maxime fideliu.* (1. ad Timoth. 2.) Si enim omnium, & praesertim fidelium Salvator est, aliquo in sensu est etiam Salvator Infidelium, qui nunquam salvabuntur. Sed inficias ire potest nemo illum magis proprio, & peculiari modo Salvatorem esse Fidelium, qui saluti suae cooperantur per fidem, & bona opera, quam infidelium, qui culpa damnantur sua, & qui salvi fieri possunt, si saluti suae cooperari voluerint. Hac de causa dicunt Theologi JESUM omnium hominum Salvatorem esse, quoad effectum, & Praedicatorum quoad efficientiam. Salvatorem esse omnium quoad virtutem; non quoad effectum, quia non omnes hanc sibi virtutem applicant. Unde inferendum est in nostra potestate esse positum, nobis cum Dei gratia hanc applicare virtutem; ideoque in nostra potestate esse positum, quod JESUS CHRISTUS re ipsa sit Salvator nofter. *Falsis ille cupit esse: Vult omnes homines salvos fieri.* (1. ad Timoth. 2.) Si ergo vivimus in salutis nostrae contemptu, ac negligentia; non illum ea re privamus, quia nihil ipsi est antiquius, qualis est, esse Salvatorem nostrum, & Salvatoris Nomen habita nostrum ratione deserere.

Omnia nomina, ac tituli, quos Deo tribuit Scriptura, illi absolute conveniunt, non autem relate ad nos, & nobis, ut ita dicam, invitis, sine nobis ille est, qui est,

etiam nollemus. Ille Dominus est, & sibi sufficiens: Filius JESU vocatur, quia omne nomen laudabile, quod in scriptura legitur, sibi convenit. (Serm. 1. de verbis Apostoli.) Omnipotens est, justus, Admirabilis, Deus exercitum, etiam potens est, sed dicere possumus illum esse JESUM pro fine nobis, sed dicere possumus illum esse JESUM pro fine nobis, sine nobis non posse. *Qui fecit te, sine te, Sanctus Augustinus ait, non salvabis te, sine te.* Sequitur ergo, sine nobis illum nunquam nobis Salvatorem futurum. Quis igitur agit peccator, cum perit, ac damnatur? Quantum in se est, eripit Filii Dei praerogam hoc Nomen JESU, & verat, ne illi in omni significationis suae latitudine conveniat.

Dei Filium coli, & adorari potissimum vult sub hoc Nominis JESU; ideoque huic nomini praesertim adnectere vult orationum nostrarum ratificationem: *Amen dico vobis, qui dicit in nomine meo, dabit vobis, quicquid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.* Vult, ut ita dicam, illas hac nota distingui: quod hraeliani contingere potest: 1. Dirigendo preces nostras ad Filium, ut in virtute Nominis Salvatoris, hoc est, no illius Patri, ut in virtute Nominis Salvatoris, ea nobis concedat, quae petimus, sicut facit Ecclesia omnes preces suas per Sanctum illum Nomen concludens. 2. Loquendo cum illo ipso sub hoc Nominis JESU, pro certo habentes invocationem hanc certissimam esse viam ad obtinendum gratiarum ejus subsidium.

PARAGRAPHUS VI.

De illi ex Affectu, reverentibusque Concionatoribus loci hujus argumenti.

Liquet nomina esse signa, & imagines rerum; ideoque instituta esse ad earum cognitionem tradendam, propriumque characterem connotandam. Hinc vulgo dicitur, Sapientem esse illa imponere. Quamobrem Deus, cujus infinita sapientia est, hominum parentem scientiam indiderat qualitatibus, discriminum, ac naturalium proprietatum quilibet rei, ut illis nomen imponeret, quod in mentibus eorum imprimeret ideam ejus, quod erat. Verum cum hac eadem scientiam non communicavit Deus ceteris hominibus, nomen, quod tribuit rebus, ac praesertim reliquis hominibus sibi similibus, non semper rectam, veramque tribuit notionem qualitatum eorum, neque ejus, quod re ipsa sunt; sed nihilominus confert nonnihil, ut cognoscatur, & alii ab aliis fecernantur; ita ut cum illos nominari audimus, eorum ideam in nobis excitari sentimus, & nominatum cognoscimus de quo verba sunt. Sed quidquid fit de ceteris hominibus, in quibus libido, vel flos majorem sibi vindicat partem quam ratio, & veritas, augustinus, & adorabile Nomen JESU nequaquam impositum fuit sine cogitatione causae ab illo qui falli non potest, & qui solus illum noverat, quoniam est Verbum suum incarnatum, quod cum voluit manifestum facere Mundo, ut loquitur S. Paulus, donavit illi Nomen hoc, tamquam aptissimum ad illius cognitionem tradendam. *Audite verum, & amemus.*

Potentia Dei est sibi Nomen dare, & infinitae ejus intelligentiae prerogativa est unico verbo exprimere quicquid comprehendit ex se unico intuitu; itaque dici potest hoc augustinus Nomen JESU, quod hodierna die tribuitur Filio Dei; sensibilem esse expressionem aeterni illius Verbi, per quod Deus, qui semel tantum locutus est, omnia comprehendit, & omnia expressit: certus enim sum, quicumque animadvertit characterem Divinae eloquentiae, cujus est multa paucis complexi, haud egre credituram, quemadmodum Aeternum hoc Verbum praesentissima est productio infiniti illius intellectus, omnemque illius exhaustivè fecunditatem; similiter pulcherrimum fuisse sapientiae suae inventum, Incarnato Verbo tribuerit Nomen, quod illud distinguere possit, & cognoscendum tradere quid erat, tempore eodem, quo se humilitat in Incarnatione recipiens formam peccati, & abscondens omnem magnitudinem, ac potentiam suam sub ianimitate pueri patientis, atque vagientis. *Mem.*

Dei Filium non sequitur Regum, & Imperatorum exemplum, quibus nulla sapientia nomina, nisi quae defumant ab effectibus furoris sui, & a populorum excidio. Urbs aequata solo, Provincia igni, ferroque vastata, dirutum Imperium locum tribuerunt exitiis titulis gloriae, atque ambitionis eorum. Nomina mutati sunt a Provinciis quas debellaverant; sed in nominibus suis praesertimur languinem, & lacrimas populorum. Heu! dicebat quidam Orator olim Magno Duci; *quanto justius et ab his, quae servaverit appellari, Nomina, quae Deo magis placent ea sunt, quae ab hominum magna fecerunt. Eto quidem in Veteri Testamento magna accepit nomina, ac terribilia; Vocatus ille fuerit Deus exercitum, atque praetorium; in lege gratia Nomen JESU recipit, quod plenum est amore, & suavitate, & si quam habet sanguinis guttam, vel lacrimam, hic sanguis est, haec sunt lacrimae, quas ipse fundit. Vivat in sermone 2. de Circumcisione.*

Cum Creatoris Nomen proferimus, quod respicit Deum tam,

ramquam Mundi principium, tribus tantum syllabis textum historiam creationis, penetramus, quod significat, videmus interesse creationi universorum, & videre de abyssis Calos emergere, & elementa. Ita cum auribus accidit nostris Nomen JESU, meminisse debemus omnium bonorum, quae nobis procurat, & malorum omnium, a quibus nos liberat: *Hae omnia mihi insunt.* S. Bernardus ait. Idem est ac si in compendium gratiae historiam redigerem, & idem ac si viderem inde emanare gratias, & Sacramenta, Caelum, & gloriam aeternam. Hanc in hac Nomine historiam video, fed eo majori in luce, quo amor illius agens, & patiens resulget pro me, ab initio vitae suae Nomen JESU recipiens. *Idem.*

Vulgo apud Ethnicos etiam adagium illud percrebuit; magna Nomina ingentes esse stimulos ad virtutem, tunc vero potissimum, cum a Regibus, & ad magna, magnique momenti negotia peragenda tribuuntur. Credimus ea cum honore esse defendenda, & perfecte replendam gloriam, quam continent; *Nomen austerium rei,* inquit Calliodorus. Si ergo nomina ab hominibus imposita tantam vim obtinent apud eos, qui illa recipiant, quid tandem efficiat Nomen JESU in corde JESU CHRISTI? Heu! cum hoc respicit Nomen, ac reminiscitur, re destinatum a Patre Mundi Salvatoris; eamus, dicere potest, eamus ad replendam Nominis hujus Majestatem; fatis non est ad id primum sanguinem ab ipsis incautus effudit cruenta circumcissione, reliquis mihi in Crucis fundendus est. Hoc mihi faciendum est, Salvatoris Nomen accipio, hoc me facturum pollicor, recipio; neque enim aliter replere valeo gloriosum hoc Nomen, neque augulum hanc sustinere dignitatem nisi obendo mortem, ut homines salvos faciam. *Idem paulo ampliatior.*

Præsupponendum est titulos, & nomina apud homines esse hortamenta ad eadem, magnis, atque praeratis actionibus sustinenda. Intelligimus, nobis nihil praetermittendum esse, ut nosmet his nominibus dignos praebeamus, & perfecte horum titularum dignitatem replamus, ut tituli vacui sint, & post veterem nescio quem loquitur S. Bernardus: *Magni Nominis umbra.* Hinc conjicere licet, quam impressionem fecerit in corde JESU hoc, quod gerit Nomen. Hoc illi detulit Pater, ut jugiter illi repraesentaret officium Salvatoris, quod illi erat obendum; hoc ille recepit hac conditione; donec ille in terris versatus est, hoc erat illi veluti pignus ad exequendum hoc munus, ideoque omnem ille praestulit sollicitudinem, ut illi satisfaceret, incipiens sanguinem suum effundere, statim ac vitam recepit. *Idem.*

Quomodo colere possumus Nomen JESU, quod Dei Filium in hoc recipit Mysterio, nisi quantum in nobis est cooperantes salutis nostrae? Sanguis, quem ille fundit, effusus est pro salute nostra, & non nisi in salute nostra potest triumphare. Virtutem illius ad nihilum redigere est, illi gloriam auferre salvandi nos. Hoc Nomen JESU similiter a salute nostra lumpsum est; illud colere volumus? permittamus, ut nos flos faciat. Quo plures salvi sunt, eo magis JESU Nomen extenditur. Qui dannauntur, auferunt illi, ut ita dicam, partem nominis hujus. Audebimus cooperari huic injustitiae, & per interitum nostrum auferre illi Nomen Salvatoris, quod ille flos sanguinis promeruit est? Demoni relinquamus finestem hanc mentem ad nihilum redigendi gloriam Nominis hujus per hominum cladem; nos vero per fidelitatem nostram efficiamus, ut sanguis hic nobis proficiat: & ut in partem Nominis hujus & nos contemur, videlicet ut ille ex nostra quoque parte Salvator sit, qualis est ex sua. Ipse ad id fecit quod ipse erit faciendum nostrum: est facere, quod restat cum ejus gratia & ope, quae nunquam est nobis defutura. *Idem sermone 2. de Circumcisione.*

Angulo huic Nominis omnia, quae excogitari possunt, debemus obsequia; Primum quidem nunquam dicendo ne minimum quidem verbum contra hujus Nominis gloriam; secundo impendendo omnes animarum nostrarum, corporumque facultates in ejus obsequium, stendendo genua auditu hoc adorabili Nominis, & id praestando quod S. Paulus docet: *In Nominis JESU omnia genua stetit.* (ad Philipp. 2.) Nomen hoc amoris, salutis, & gratiae movet corda nostra; omnia consilia nostra, actiones, & opera flant in Nominis hoc, quemadmodum idem suadet Apostolus: *non aliam habeamus finem, nisi gloriam ejus; omnia debemus illi, illi ergo referre debemus omnia quae facimus.* Adinamur etiam hanc eandem reverentiam imprimere in mente proximi nostri, & potissimum pro virili parte, & secundum id, quod status noster patitur, adversumur funefctus huic licentiae blasphemorum, qui directe Sanctum hoc Nomen laesunt. Etenim heu! quo cum doloris sensu videre possumus hoc Nomen, quod tanta pietate venerat Ecclesia, quod Angeli incessanter laudant, & extollunt in Caelo, quod Demones in inferis reformidant, quomodo inquam illud videre possumus pollui, inquam, blasphemis proclindis, ore impuro eorum, qui illud sibi verumt in ludibrium? Nonne opus est, ut Christianiorum zelus exardescat, & vallum

Andry Bibli. Conc. Theol. de Myster. Tom. 1.

statuant huic blasphemantium foundationi Magistratus edictis, Concionatores adhortationibus, mundus universus exteriori obsequio, ubi has evomi audent blasphemias? *Idem ex parte, in 3. sermone Circumcisionis.*

Quid Christiano faciendum est, ut Sanctum hoc Nomen habeat in honore? Erga illud singularis est fovenda devotio; sin autem seire vultis quia in re hac devotio consistat, dicam. In eo fita est, ut saepe Nomen hoc non in ore solum versetur, sed in mente, imprimatur in corde; ut illud ratio, & fides nostra crebro illud meditentur; ut profertur eo spiritu, reverentia, & honore, quod deest. Quae devotio nobis fovenda, ac retinenda esset, nisi alius nobis fructus sperandus esset, dumtaxat propter usum, qui a nobis in mortis articulo faciendus est. Identidem reminisci debemus quantae utilitatis opus futurum sit nobis in extremo vitae nostrae momento Nomen hoc proferre. Prudentiae laus est in milite occasione proferre, ac discedere armis suis uti, ut in die praesertim seipsum cum illis valeat tueri. Heu! Fideles! nobis conflegendum erit cum morte, & cum periculosos tentationibus, quas demon tunc temporis ingerit; Ecclesia nostra tribuit hoc Nomen JESU velut clypeum ad propulandum Sathanae insulsum: Confessarius infusurabit in morientis aures Nomen JESU: Quomodo uti poterimus hoc Nominis in obitu, quo nunquam usi fuerimus in vita? Profertendum erit cum pietate, cum meditatione significationis ejusdem, cum confidentia; ad id nunquam forsatis animam advertistis; & creditis Deum miracula patraturum, ut id tunc cogitatis, & immensum numerum sensus necessarios ad obtinendam misericordiam, cujus certum pignus est hoc Nomen. Praverite ergo extremum illud momentam per usum quem ejusdem facturi estis in vita, ut eodem praerare utamini in morte. *Idem.*

Plures in lege veteri JESUS appellati fuerunt, quia liberaverunt populum Iudaeorum a captivitate, vel alio quovis corporis malo; sed Verbum Incarnatum meliori titulo gloriosum hoc possidet Nomen; non enim Iudaei tantum populi liberator est; sed venit generatim ad omnes homines salvos faciendos. Illi dimicandum non est contra Principes terrae; potestatis suae terminus non est adversari injuriosos tyrannidis eorum; tradita est illi longe gloriosior provincia, & nobis utilior. In terras ventum bellum illaturus Principi Tenebrarum, prostraturus cardines inferorum, erutus nos de demonis potestate. Ideo vocatur JESUS, ideo superat illos omnes, qui apte illum eodem nomine appellati fuerant. Quicquid de insignibus illorum expeditionibus nobis narratur, umbra tantum, & figura est victoriarum Salvatoris Mundi. Unus fuit JESUS CHRISTUS de quo dici poterit. *Vocabit Nomen ejus JESUM, ipse enim salvum facies populum suum a peccatis eorum.* (Matth. 1.) Lambert tomo 5. Homiliarum Evangelicarum Homilia 62. de festo Circumcisionis.

Quamvis ad praerari hujus Nominis JESU laudem nil aliud dicerem, nisi hanc justam esse mercedem, quam Deus Pater dedit Filio suo pro exinanitione ad quam descendit homo factus, & peccatoris qualitatem assumens in circumcissione sua; id satis esset, puto, ut sublimem Nominis hujus conceptum vobis audirerem. Minima Filii Dei humiliaationes infinitam merentur exaltationem; quid ergo meretur postremus suae humilitatis excessus? S. Paulus non meminit nisi Nominis hujus, veluti remunerationis ejusdem! Mirum! Alia insignia nomina Aeternae Sapientiae, characteris viventis Substantiae Patris, Creatoris, Regis, Judicis summi viventium & mortuorum, nullo stant pretio JESU CHRISTO. Quatenus Deus recipit illa a Patre per effectus communicationem, & quatenus homo per unionem hypostaticam; sed ubi sermo est de Sancto JESU Nominis, fit, ut ita dicam, contractus inter Patrem, & Filium; Pater non vult dare Filio Nomen hoc, nisi viderit illum per circumcissionem descendere in humilitatis abyssum. *Pessquam consummati sunt dies ois, ut circumcideretur puer, vocatum est Nomen ejus JESUS.* (Luc. 2.) Ut hunc titulum adificatur, signet opus est sanguine suo professionem, quam emittit, se obedientem futurum, utque ad mortem crucis. *P. Textor in secunda parte sermonis de Circumcisione.*

Si, uti oportet, uti sciremus Sancto Nominis JESU; admirabiles perciperemus effectus. Nomen est fulguris intellectui nostro; illius dissipat tenebras, efficitque, ut videat pulcritudines gratiae, & Sanctitatis. Si sciremus assequi secreta, quae in specioso hoc nomine delitebant, detegeremus inestimabiles divitias infinitae Caritatis Dei erga homines, videremus magna, & admirabilia Dei de nobis consilia, nec non gratiarum thesaurus, quos nobis praeparavit, si nos in Nominis JESU peterimus. Hoc balsamum est, & oleum estium super nostras voluntates, quod illas dociles, faciles, & flexiles facit motibus gratiae, & quod invictam tribuit virtutem, ad omnes, qui occurrunt, obices superandos: *Oleum estium Nomen tuum.* Hujus ope generosi Christianae Religiosis athletae, videlicet Martyres, descendentes in certamen contra Tyrannos, atque Carnifices, sicut invicti. *Hoc ois unum sunt Martyres.* Sanctus Ambrosius ait: Sacrum hoc Sancti hujus nominis

Ratio est, quod Nomen hoc Nomen est, & insuper laudem erit illud habere devotio.

Nemo eorum qui JESUS vocati sunt, creavit Salvatorem populi gratia; J. C.

Nomen JESU, & merces humilitatis, & merces Nominis Dei.

Effectus, quos perciperemus ex virtute Sancti hujus nominis, si cognoscereus divitias gratiarum, quae in eo continentur.

velit bonis desideris nostris velificari, quia ipsa eadem nobis inspirat. Illi ergo aperiamus cor nostrum, ut in eo fuisset Nomen sanctum suum, & si recipere cupimus divinas illustrationes ejus, præbeamus nos dignos salute, quam pollicetur. Nobismet persuadeamus, maximum honorem, quem præbere possumus Filio Dei, quatenus Salvatore, esse strenue amplecti experia qua nobis offert ad nos salvas facientes, Beatitude nostra adeo implicita est cum gloria ipsius, ut nosmet perdere nequeamus, quia illi contumeliam inferamus, & eripimus ei id, quo nihil habet antiquius, videlicet æternam salutem nostram, *P. Novæ, in prima parte Hominiæ Gratulæ, Vita JESU CHRISTI in stabulo Bethlem.*

Zelus habentis pro adorabili Nominis JESU.

Si sanctum hoc Nomen altius nobis insculptum esset in corde, difficile esset, illud sæpe non esse etiam in ore; id est, illud a nobis passim non pronuntiari; neque pro viribus nos adiri, ut illud in alienis etiam cordibus imprimeremus. Hoc enim suave unguentum est, quod sese diffusere querit; fons est aquæ vivæ, quæ nunquam magis persequa est, ac magis secunda, quam cum se magis communicat, & plures ad illam hauriendam confluat; lumen est, quod universo Mundo enitescere debet. Quanta gratia est, aliquid conferre posse ad gloriam JESU, & sancti Nominis sui venerationem! Heu! si consequi possem, ut omnes homines illud colerent, & omnium ora illius magna prædicarent! Hoc est maximum, & acquisitum omnium votorum meorum, ut adito sancto Nominis JESU omne *venis stellam, calissimam, reverentiam, & in-fertorem, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus JESUS in gloria est Dei Patris. Idem.*

Nomen JESU vera cor- litor ab illis, qui salutem suam operantur, & illud sui efficax reddunt.

Veræ ergo sacrum JESU Nomen devotio est, salutem operari nostram; nam illam operati implemus maximum Salvatore nostri desiderium, & pro virili parte aliquid consecimus ad id, quod illi gloriosissimum est, videlicet salutem nostram. Salus nostra ab illo pendet, & a nobis. In ea aliquid sui est, & aliquid nostri. Ipse per ea assiluerit contulit, quidquid necesse erat, ut nobis media suppeditaret ad feliciter persequendum magnum, maxime

necessarium, & unicam æternitatis negotium. Omnes morbos nostros curavit, nobis amuletum, & salutaria contra omnigena vitia paravit remedia; nos de sathanæ captivitate liberavit; omnia debita nostra persolvit, omnes fati- latus nostræ obices abstulit, nos Patri reconciliavit, & per amoris excessum, pro nobis totum suum cruorem effudit, ac inter terribissimos cruciatum in cruce experia: sed nisi tot gratiis, ut opus est, usi fuerimus, quantum in nobis est, eum omni Nominis sui gloria privamus. *Idem.*

Adde his præcipuum erga Nomen JESU devotionem esse, amare, & procurare per virili parte salutem proximi. Nihil Deo antiquius, quam animæ salus. Hoc palam probant vitæ illius laboribus plena, & mors plena doloribus. Quanti ergo vocationem suam facere debeat, qui ad sanctum Divini Verbi ministerium incumbunt, aliquid vacant muneribus, quæ spectant ad salutem animarum, quas ille suo sanguine redemit? Quæ gloriæ, illos in ministerii sui societate vocatos fuisse, ipsis concedit tam facile dispensationem meritorum, passionum, & mortis ejus? Hinc consicite vos, quos ille vocavit, & sancto hinc, glorioseque muneri applicuit, lucrandum animarum, & pro earum salute laborandi. Quo illo delectare amiseritis, si frater vester per negligentiam vestram periret? Quid porro fieret; si quin animabus lucranda operam daretis, illis scandalum affereretis per flagitia vestra, atque abnormem vitæ vestræ rationem? Heu! Comparete id, quod estis cum eo, quod esse deberetis. Vos cum hominibus conversantes totidem esse debetis Salvatore; illos adificantes exemplo, sanctis colloquutionibus erudientes, curis vestris juvantes, jugibus orationibus sustinentes, ac per zeli, & caritatis ardorem vosmet in eorum servitio absumentes. Audite igitur vocem Sanguinis Salvatoris misericordiam clamantis, vosque per Nominis sui virtutem, & suæ caritatis excessum obsecrantis, ut quantum in vobis est conemini opem ferre, ut Nomen ejus cumulatissime efficac fiat, salvantes animas, & efficietes, ut gaudeat fructu Sanguinis sui, ad quem promerendum illum effudit. *Idem.*

proximi su- litum pro- curare, et maximum hinc Nominis sui honoris delectare.

MYSTERIUM EPIPHANIÆ. MONITUM.

Mysterium omnibus, quæ respiciunt vitam, & actiones Filii Dei, nullum est, quod uberiorem suppeditet dicendi copiam Oratoribus sacris, & plura argumenta de seorsu pertractanda. Magi ab Oriente profecti ad hominem-Deum recens natum adorandum; Stella eos deducens ad Salvatoris præseppe; obsequia, quæ illi præstam; munera, quæ offerunt; difficultates, quæ illorum discessui adversantur; præcautiones, quas in reditu capiunt; coactis Judæorum; vocatio Gentilium in eorum locum subrogatorum; audax Magorum consilium in exotigam anam venientis, ut decorentur de Regis navitate diversi ab eo, qui ibi tyrannicum exercebat imperium; Crueliter Herodis vestigia consilium barbarorum dissimulantis; omnes denique gloriosi hujus Mysterii circumstantiæ totidem Sermonibus locum tribuunt. Quam ob rem ad hæc omnia uberem suppeditabimus copiam, quæ tamen quidquam repetamus eorum, quæ sæpe a nobis in medium allata sunt de Gratia tomo hujus Operis secundo, vel quæ tomo tertio a nobis dicta sunt de fallaci prudentia; qui loci tamen, si fueris opus, erant consulendi.

Ceterum nemini negotium facessere oportet, ut uno tantum sermone complectatur, quod pluribus argumentum suggerere potest, sed eligat, quidquid sibi visum fuerit mysterio huic accommodatum, & inde moralem hauriat argumentum magis congruentem; neque eorum vestigia insinat, qui sub moralem Sermonem efficiendi specie Auditori animum præbent congerendi, nihil fere delibari de die festo adeo celebri, & apud ad ciendam devotionem, gratique animi sensum erga inestimabile beneficium vocationis nostræ ad Christianam Religionem, & fidem.

PARAGRAPHUS PRIMUS.

Multiple Sermonum hujus argumenti Synopsi.

Vidimus Stellam ejus in Oriente, & venimus adorare eam. *Matth. 2.* In hujus diei festivitatem veri Dei cognitio, quæ in Judæa sola continebatur, tandem omnibus gentibus revelata est; dissipatae sunt tenebræ Gentilitatis, & Fidei lux sese in terras omnes cepit effundere in personas trium Magorum venientium ad præstandum Salvatore honorem, & cultum. Hinc Magoo huic Mysterio nomen factum est Epiphania, videlicet Manifestatio Filii Dei, qui videtur nunquam magis ignotus, vel absconditus fuisse, quam cum in terris videri voluit. Hoc igitur Mysterium, quod temporibus omnibus tantopere in Ecclesia celebratum fuit, quippe quod in mentem revocat Gentilium vocationem ad JESU CHRISTI fidem, hodierna quoque die tanquam principium totius nostræ felicitatis habetur. Quod autem in incomparabili hoc beneficio, cujus hodie memoriam recolimus, majori nos lætitia debet asserere, hoc est, quod exemplum est peculiaris manifestationis, quam efficit Deus Christianis omnibus, qui in ignorantia ac peccati tenebris sepulti sunt, efficiens, ut illi eluceat stella gratiæ, quæ

illos illuminet, & revocet de errore, & mox in viam salutis adducat. Hoc Fideles est argumentum, quod ex plurimorum multitudine, quam hæc festivitas nobis suppeditat, elegi. Hoc profecto vulgarissimum est, verum etiam aptissimum, atque utilissimum huic Mysterio. Neque minus naturalis est ejus partitio, quia ex ipsis Evangelii Verbis desumpta est. *Vidimus stellam ejus in Oriente, & venimus adorare eam. (Matth. 2.)* 1. Vidimus stellam, & gratiæ lumen recepimus; hæc est vocatio peccatorum, quos Deus arceffit per stellam hanc, & quæ in his omnibus circumstantiis multum rationis habet ad Regum istorum vocationem; *Et venimus adorare eam.* 2. Hæc fidelis est & mutua confessio a peccatoribus afferenda. Quæ duæ erunt sermonis hujus partes.

Pars Prima. In fecerit, & particulari hæc manifestatio, quæ fit per gratiam, quæ idcirco vocatur sydas, quod nos in viam salutis adducit, tria animadvertere possumus ratione stellæ, quæ Regibus Magis apparuit. 1. Hæc illos convenit in Oriente, in regione longissime distita, ut doceret illos nativitatem novi Regis, quem expectabant Judæi. Novi hujus syderis lumen re adhuc integra oculos Regum horum percussit infuso fulgore, si mulque illos intrinsecus illuminavit, eisque mentem immisit iter suscipiendi, ut ad natum Regem adorandum sese conferrent. Hæc prima est operatio gratiæ in peccatore; illum

illum illuminare; ideoque lumen vocatur, cujus ductu cognoscit, quod nondum intellexerat, saltim adeo palam, atque cum iidem animadvertionibus. Explicandum est, quod gratia vocetur: hæc subitæ, & inopinæ cogitationes mortis, æternitatis, rerum ad vitam alteram pertinentium, quæ nos adducunt ad cogitandum de statu conscientiæ nostræ, de periculo æternæ salutis, in quo sumus, de mundi hujus mobilitate &c. 2. Hæc gratiæ illos nec cogitantes quidem conveniunt, quam longissime distant a Deo per sceleram, in altissima oblivione Dei, & immergi in abyssu libidinum suarum, in crassa ignorantia, vel in omnimoda oblivione earum rerum omnium, quæ ad ipsorum salutem pertinent. Hæc lumen concomitantur sancti motus, qui illos urgent, atque sollicitant, ut sese colligant, & revertantur ad Deum. Ita Deus egit cum Magis, qui eodem tempore se lumine caelesti afflavit, ac sollicitatos senserunt, ut ad Deum adorandum sese conferrent; quæ in re cognoscere possumus, & admirari virtutem, & potestatem gratiæ, quam peccatoribus largitur Deus, quæ illis addit animam, ac robur simile illi Magorum ad infringendum omnes obices, quibus detinentur, & nexu, quos habent cum Mundo, cum bonis illius, & cum voluptatibus. 3. Hæc eadem gratia per admirabilem divinæ misericordiæ indulgentiam, se accomodat atque conformat eorum ingenio, naturæ, statui, officio, & propensionis, eoque admonet per novum sydas, quod unus ex Prophetis suis portenderat, ut ad illum adorandum confluerent. En ratio, quam sequitur gratia erga Peccatores, quæ in illis utiles ciet cogitationes de bonitate Dei, quæ nos prævenit semper, & quæ prior ipsa nos querit, cum ab illo maxime recedimus, & minus meremur curas, & perquisitiones illius, qui videtur studere nostræ indoli, ut illi suam accommodet gratiam, & quæ nunquam obliviscitur nostri, ubi videt in nobis spem aliquam nosmetipsos lucrandi: quæ res in nobis ciere debet sensus admirationis, grati animi, potissimum vero confidentiæ in divina illius misericordia.

Pars Altera. Magorum exemplum nos docet fidelitatem, quæ respondere nos docet gratiæ, quæ Deus nobis se peculiariter manifestat. Quæ in re dico imitandam nobis esse fidelitatem, quam præ se tulerunt Magi, & per quam venerunt in cognitionem Dei-hominis facti, ut mox fierent primi ejus Apostoli. Fidelitas eorum maxime emittit celestiter obtemperando vocationi Dei illos arcescenti, quin moras nescerent, quin rationem ullam haberent vel commode populum suorum, vel itinerum, quæ illi in illis intelligimus parendum esse statim ac Deus jubet, alioquin imminere periculum, ut gratia evanescat, & nunquam revertatur. 2. Fidelitas hæc esse debet generosa, non fœcus ac illa Magorum, quam nulla ratio potuit ab incepto detertere. 3. Hæc debet efficere, ut habitus, & vitæ nostræ subiciamus, primamque vitæ rationem mutemus, aliam prorsus rationem secuturi, ut Magi, qui per aliam viam reversi sunt in regionem suam, postquam personas suas cum muneribus obtulerunt huic homini-Deo, qui illos ad suum cultum abduci voluit, & singulari vocatione arcesiverat.

II. Circa eandem peccatorem, ac interiori manifestationem, quam operatur Deus per gratiæ, quas tribuit, licebit nobis verba facere de ea ratione, qua nobiscum operatur gratia, per stellam, quæ illius symbolum sunt, quemadmodum per diei hujus Mysterium docemur; & possumus in gratia tria considerare, quæ sunt illi cum astris communia, præsertim vero cum stella, quæ in Oriente Magis apparuit. Videlicet, 1. Lumen, quod nos illuminat, & nobis aperit illa, quæ aliquo cognoscere minime possumus. 2. Motum, quo de uno in locum alium migrant, & magna percurrunt spatia, ut variis regionibus illucescant. 3. Influxus, secretamque potestatem, quam habent in hac terræa. Tres id genus proprietates gratiæ habita stellarum ratione, sermonibus hujus erunt partitio.

Punctum Primum. Lumen stellæ, quæ Magis apparuit, nitore suo re adhuc integra oculos illorum percussit: *Vidimus stellam ejus in Oriente. (Matth. 2.)* Hoc non magnum obtinuit effectum, nisi lumen aliud, quale est gratiæ lumen, eorum mentes illustrasset, atque efflisset, ut secum reputarent, quid sibi vellet hoc sydas, cum signum esset, quod illi Propheta quidam tribuerat nativitatis Regis novi; quod nos docet, ut attendamus eventibus, quæ accidunt in mundo, per quos nos illuminat gratia, nobis loquitur, & erudit de eo, quod eos flagitat Deus; itaut quin immoremur ratiocinantes de causis horum casuum, qui nos in admirationem rapiunt, animam advertamus ad motum, quod per illos nobis ingerit Deus: cujus generis fuit subitæ mortes, aperta calamitates, fœnesti nostrorum consiliorum exitus, aperta divinæ Justitiæ punitiones in eos, qui vitam abnormem ducunt, & quos ipsi novimus. Hujusmodi cogitationes, & salutares animadvertiones totidem gratiæ sunt, quas adnectit Deus his eventibus nequaquam communibus; per quos nos illuminat, admonet, & erudit de suis voluntatibus. His ergo debemus attendere, neque aures obstruere huic voci: sæpe enim Deus

non alia loquitur lingua, eique studere, atque illum intelligere nostrum est.

Punctum Alterum. Quod attinet ad syderum motum, ad quem gratia rationem habet; stella quæ Magis apparuit motum habebat peculiarem, quoniam remorabatur, & evanescebat nonnumquam, neque uniformem habebat cursum; tamen hoc illi commune erat cum aliis syderibus, quod reges deducens transferat per diversas regiones, ubi nemo quæret, quid novum hoc sydas portenderet. Ita gratia stella non servat in suo cursu eandem uniformitatem; Deus ad libitum de illa disponit, modo illam dat, modo illam retrahit, in aliis est fortior, in aliis infirmior. Verum hoc in loco per gratiæ motum non intelligo motus interiores, & consilia quæ nobis inspirat; videlicet illum non solum de personis, ad alias migrare personas; sed etiam de populis ad populos, de regionibus ad regiones, de nationibus ad nationes alias, Deo illum transferente ab illis, qui rejiciunt, vel contemnunt illum; ad eos, qui illum recipiunt, ac eidem se præbent fideles. Hoc videtur in hodierno Mysterio; ubi videmus, cum Judæi Salvatore suum agnoscere recularerant, quamvis illi primi ad veritatis cognitionem fuerint evocati, ut populum electum constituerent, tamen in locum eorum Gentiles vocavit. Ubi præclara inorum præcepta, atque considerationes locum habere possunt.

Punctum Tertium. Virtus, & potestas gratiæ, quam syderum influxus representant, id proculdubio est, quod in gratia est spectatissimum. Ut de hac loquamur, quatenus ad hujus diei Mysterium refertur, fatis est ostendere, si Deus celi syderibus utitur pro omnibus nature effectibus, immutasse manus in illo, quod Regibus Magis apparuit, quod quidem admirabile habuit effectus in eorum mente, ac corde; quandoquidem fecit, ut regias adeo, regiones, ac ditiones suas relinquere, quamvis tot rationes ibi illos retinere debebant, ut sese conferrent adoratori puerum in stabulo, & in præseppe. Hoc fit quotidie in hæc particulari manifestatione, quam Deus hominibus facit per gratiam, quæ prorsus admirabile parit effectus in mente, & corde peccatorum maxime rebellium, & in acquilimis flagitiis immerforum; quoniam efficit, ut relinquatur bona, cognatos, amicos, & abrenuntient omnibus vinculis, quibus adhærebant mundo, ut se penitus Dei servitio committent. Sed quid non operatur gratiæ virtus, & ad quid non adigit nequissimos etiam peccatores? &c.

Favore novi hujus syderis, quod Reges Magos ad Bethlemiticum adducit stabulum, magna Mytheria detegimus: qua nuntium nativitatis Homini-Dei in remotissimas plagas adfertur; Reges de extremis Orientis partibus evocantur ad novæ adorandæ, & locum distitum, ubi nasci debebat omnium Salvator; sed addo, novi hujus syderis beneficio nos cognoscere jucundissima spectacula; Videmus enim Deum in noctis caligine natum, & populo ignotum modo a principibus coli, & adorari; sapientes faculi interiori luce illustrari, quæ dissipantur tenebræ indelictatis, simul ac exterior hæc lux perstringit oculos corporis; ac tandem nos in Gentium vocatione habere primum, ac felicissimum nostræ beatitudinis præsepium. In tanta hac turba Mytheriorum, & spectaculorum immoror potissimum in Divini hujus hominis manifestatione. Non minime ex hoc Mytherio fructum percipiemus, & ab hoc Magorum Regum exemplo, si spiritu præsentis Salvatoris præseppe, ibi meditati fuerimus terræ hujus Optimates coram Deo nascente prostratos; sæculi sapientiam confusam, & celsissimas terre potestates infirmitati infantis subiectas. Hoc mihi consilium præbet ostendendi vobis in hoc sermone, stellam, quæ hodie apparet, detegere quidquid stabulum occuluerat. Quid autem celabat? tria, quibus ut mentem advertatis postulo, quandoquidem totam hujus Sermonis partitionem constituant.

1. Celabat Magnitudinem Dei, qui usque ad extremam sui exinanitionem in hoc stabulum descendat.
2. Vim, ac potentiam ejusdem Filii Dei, sub panis, quibus erat involutus.
3. Denique celabat infinitam Verbi Incarnati Sapientiam sub infantis specie, qui nulla in re ab aliis differre videbatur. Sed hodie Magnitudo hæc manifestata est, quandoquidem videntur Reges ad illum deducere prostrati. Vis, & potentia illius eluceat, ac se prodit terræ principibus, sibi apud alios reverentiam concilians, & aliis timorem incutiens. Denique Infinita ejus resurget sapientia triumphans de Magorum prudentia, & confundens Herodis fluctuantiam. *Hujus partitionis orationem, & argumenta invenies apud Auctorem sermonum in omnia Hebica Christiana argumenta. Ser-mone primo de Epiphania.*

Deus hæc die completere incipit magna suæ Providentiæ IV. consilia.

1. Manifestat sapientiam suam glorificans Filium suum infinite humiliatum in nativitate sua per Magorum adorationem venientium ab extremo Oriente ad obsequia, & munera illi deferenda.
2. Exercet misericordiam suam erga infideles, quos de